

ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΕΣ

Οι βιβλιοκρισίες του Λ. Πολίτη

Βιβλιοκρισίες ή βιβλιοπαρουσιάσεις; Τα τελευταία χρόνια πρόκειται για δύο διαφορετικά είδη που δεν ξεχωρίζουν και πολύ. Περισσότερα βιβλία εκδίδονται, περισσότεροι άνθρωποι διαβάζουν και φυσικά περισσότεροι γράφουν.

Πολλοί όμως ισχυρίζονται ότι λιγότερες είναι οι βιβλιοκρισίες και περισσότερες οι βιβλιοπαρουσιάσεις: ότι είναι περισσότερες οι παρουσιάσεις που παραθέτουν μεγάλα αποσπάσματα από τα βιβλία και λιγότερες οι κριτικές διαπιστώσεις ή ενστάσεις για ένα βιβλίο. Ένα βιβλίο που εκδόθηκε πρόσφατα δίνει μια γεύση για το τι σημαίνει βιβλιοκρισία. Πρόκειται για την έκδοση του Μορφωτικού Ιδρύματος της Εθνικής Τραπέζης *Οι βιβλιοκρισίες. 1926 - 1973* του Λίνου Πολίτη.

Κείμενα που αφορούν βιβλία λογοτεχνίας ή βιβλία για θέματα της λογοτεχνίας, για εκδοτικά εγχειρήματα, για σολωμικές και παλαιογραφικές εκδόσεις. Κείμενα που πληροφορούν, επισμαίνουν, παρατηρούν, συγκρίνουν, κρίνουν, απορρίπτουν ή αποδέχονται. Και σ' αυτά τα σημεία στέκεται στην εισαγωγή του ο καθηγητής Παναγιώτης Μουλλάς: «Αλλά τίποτε δεν γίνεται εδώ πρόχειρα, ανεξέταστα, βιαστικά. Αποτέλεσμα μόχθου, η βιβλιοκρισία του Πολίτη προϋποθέτει όχι μόνο την προσεκτική και καλόπιστη ανάγνωση ενός βιβλίου, αλλά και την ανάλογη με το αντικείμενο προετοιμασία. Συνάδελφος συνήθως, ο κριτικός ακολουθεί, κατά κάποιον τρόπο, τα ίχνη του κρινόμενου: επανεξετάζει τις πηγές του, ελέγχει τις διαπιστώσεις τού, τις προτάσεις του, τις πρακτικές του, διορθώνει τα λάθη του, συμπληρώνει τα κενά του. Η περιγραφή των δεδομένων (κατά κανόνα αναλυτικά, ακριβολόγα, κάποτε μάλιστα και υπερβολικά λεπτομερειακά) συνοδεύεται από ποικίλες παρατηρήσεις: γραμματολογικές, μεθοδολογικές, βιβλιογραφικές, γλωσσικές, αισθητικές, κτλ.»

Ο Λίνος Πολίτης. Η φωτογραφία κοσμεί το εξώφυλλο της έκδοσης.

Πράγματι, η ανάγνωση των βιβλιοκρισιών του Λίνου Πολίτη ωφελεί πολλαπλώς. Αφού δεν μαθαίνουμε μόνο για το περιεχόμενο του βιβλίου, αλλά και για τον συγγραφέα, για το πού εντάσσεται εκδοτικά, για το τι έχει ή δεν έχει προϋπάρξει στο γραπτό λόγο που να αναφέρεται στο ίδιο θέμα, τι παρέλειψε ο συγγραφέας, πού αστόχησε ή πού ευτύχησε - «... μια μετακίνηση από τα παλαιότερα προς τα νεότερα πράγματα», όπως σημειώνει εύστοχα ο Παναγιώτης Μουλλάς. Κι επειδή τα κείμενα καλύπτουν σχεδόν πενήντα χρόνια συστηματικής παρακολούθησης της βιβλιοπαραγωγής, ο αναγνώστης παρακολουθεί σημαντικές εκδοτικές - και συγγραφικές φυσικά - στιγμές. Για το μεταφραστικό πρόβλημα, για τις μεθοδολογίες των ανθολογιών, για την ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας όπως την γράφει ένας Ιταλός νεοελληνιστής, ο Βρόννο Λαβανί-νι, για τις πρώτες κριτικές εκδόσεις μεσαιωνικών αναγνώσμάτων, για την αξία της δημοσίευσης επιστολών, κ. ά. Βιβλιοκρισίες που μιλούν για τα βιβλία και τον κόσμο τους.